

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษาระดับความซึมเศร้าของผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวปัญญานิยมตามทฤษฎีเบค ซึ่งเป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่พักอาศัยในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมบ้านบางแค อายุระหว่าง 60-85 ปีที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองและได้คะแนนความพึงพอใจในชีวิตอยู่ในระดับยังต้องปรับปรุงและมีคะแนนความซึมเศร้าอยู่ในระดับต่ำและปานกลาง มีจำนวนทั้งสิ้น 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 10 คนและกลุ่มควบคุม 10 คน กลุ่มทดลองเข้าร่วมการปรึกษาแบบกลุ่มตามโปรแกรมรวม 8 ครั้ง ครั้งละ 1.5-2 ชั่วโมงตลอดระยะเวลา 4 สัปดาห์โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินกลุ่ม ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

1. โปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มแนวปัญญานิยมตามทฤษฎีเบค ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามทฤษฎีเบค

2. แบบทดสอบวัดระดับความซึมเศร้า The Beck Depression Inventory (BDI)

3. แบบทดสอบการมองตนเองในปัจจุบัน Life Satisfaction Index A (LSIA)

การเก็บข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำ 2 ระยะคือ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง และเก็บข้อมูลเพื่อติดตามผลกลุ่มทดลองต่อเนื่อง 4 สัปดาห์ จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความซึมเศร้าด้วยสถิติค่าที ซึ่งผลการศึกษาสรุปลได้ดังนี้

1. ผู้สูงอายุกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มแนวปัญญานิยมตามทฤษฎีเบค มีคะแนนความซึมเศร่าลดลงภายหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในระยะติดตามผลพบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนความซึมเศร้าไม่แตกต่างจากระยะหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. คะแนนความซึมเศร้ามีความสัมพันธ์กับคะแนนความพึงพอใจในชีวิตในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือเมื่อผู้สูงอายุมีคะแนนความซึมเศร้ามากก็จะมีคะแนนความพึงพอใจในชีวิตต่ำเช่นกัน

จากผลการศึกษาสรุปลได้ว่า ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวปัญญานิยมตามทฤษฎีเบค มีคะแนนความซึมเศร่าลดลง